

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: J. P.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO: 00006963, sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 23. 2. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2022, č. j. X., o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 1. 2022, č. j. X. a
jemu předcházející rozhodnutí ze dne 26. 10. 2021, č. j. X. se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 10. 2021, č. j. X. byla
zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dál jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), pro nesplnění podmínek ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., neboť podle lékařského posudku OSSZ Plzeň – město ze dne 8. 9. 2021 nebyl žalobce invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale byl i nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 10. 1. 2022, č. j. X., kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce není dle nového posudku o invaliditě vypracovaného lékařem ČSSZ dne 5. 1. 2022 dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je i nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje duševní, smyslové i fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole VI (Postižení nervové soustavy), položce 1c (Cévní postižení mozku a míchy, dětská mozková obrna, středně těžké funkční postižení), přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 40 - 60 %. Lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv s ohledem na charakter zdravotního postižení horní hranici výše uvedeného rozmezí, tj. 60 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ustanovení § 3 citované vyhlášky nebyla měněna. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, byla shledána kvadruspastická a cerebellární forma postižení při dětské mozkové obrně. Na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu se také posudkově nevýznamnou měrou podílí eufunkční struma s uzlem pravého laloku. Ostatní uváděná postižení jsou posudkově nevýznamná, nemají vliv na funkční schopnosti, byla však zohledněna při výsledném stanovení míry poklesu pracovní schopnosti. Jedná se o středně těžké funkční postižení se středně těžkou motorickou, senzorickou, řečovou i kognitivní dysfunkcí, kdy některé denní aktivity jsou omezeny. Při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti byla z uvedeného procentuálního rozmezí zvolena horní hranice se zohledněním nároků profese, protože žalobce je schopen práce na zkrácený pracovní úvazek v chráněné dílně. Na základě provedeného přezkumu dospěl lékař ČSSZ k výsledku, že posudkový závěr OSSZ Plzeň-město ze dne 8. 9. 2021 lze potvrdit, neboť jde o invaliditu druhého stupně, jelikož nebyly shledány medicínské důvody ke změně posudkového závěru. K datu napadeného rozhodnutí ČSSZ ze dne 10. 1. 2022 po přehledu namítaných skutečností zdravotní stav žalobce odpovídal i nadále invaliditě druhého stupně.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 23. 2. 2022 doručenou zdejšímu soudu dne 24. 2. 2022 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované, neboť se závěry vyjádřenými v napadeném rozhodnutí nesouhlasí. Žalobce především namítal nesprávnost vyhodnocení míry poklesu pracovní schopnosti. Žalobce již v předchozích řízeních poukazoval na zhoršení svého zdravotního stavu. Tuto skutečnost následně doložil v námitkovém řízení novou zprávou MUDr. M. ze dne 7. 9. 2021, jenž konstatuje progresi neurologického postižení. Uvedené posléze dále potvrzuje i zpráva MUDr. M. ze dne 17. 1. 2022. Z uvedeného dovodil

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobce splnění podmínek pro zařazení svého zdravotního stavu pod kapitolu VI., položku 1d přílohy k vyhlášce, namísto správnými orgány zvolené položky 1c. Dále žalobce vytknul žalované, potažmo lékaři ČSSZ, že se v rámci posudku o invaliditě ze dne 5. 1. 2022 vypořádal s namítaným zhoršením žalobcova zdravotního stavu a s obsahem doložených zdravotních zpráv pouze formalisticky, když uvedl, že: „*k NŘ doložila posuzovaná osoba nové odborné nálezy; ve kterých nejsou žádná nám neznámá zjištění*“, a dále, že „*není v lékařských zprávách uvedeno, že posuzovaná osoba má těžkou senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkci. Není popisována porucha močového měchýře a konečníku, není porucha vyjadřování a porucha smyslů.*“ K tomuto tvrzení žalobce uvedl, že není úkolem ošetřujících lékařů zhodnotit, zda se u žalobce jedná o těžkou senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkci a výslovně to uvést ve svých zprávách, nýbrž toto zhodnocení náleží na základě dodaných zpráv právě posudkovému lékaři. Pokud pouze ze skutečnosti, že v lékařských zprávách žalobce není výslovně popisována porucha močového měchýře a konečníku, porucha vyjadřování a porucha smyslů, dovozuje posuzující lékař, že se v případě žalobce nejedná o těžkou senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkci, pak toto zhodnocení je zcela nedostačující. Dále žalobce namítal absenci vyhodnocení možnosti navýšení poklesu pracovní schopnosti v rámci posudku. Posudek zcela rezignoval na vypořádání závěrů lékařské zprávy MUDr. B. V. ze dne 8. 12. 2020, tedy že žalobce má organický psychosyndrom, když právě jeho psychiatrická diagnóza má přitom výrazný dopad na jeho pracovní schopnost. Žalovaná rovněž v rámci posudku, ani na jeho základě vydaném napadeném rozhodnutí, vůbec nevzala v potaz možnost zvýšení procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Jak již v námitce žalobce nastínil, a jak prokazují doložené zprávy, dochází v jeho případě k progresu jeho onemocnění, zhoršuje se u něj hybnost dolních končetin a svaly na periferiích slábnou. Dochází u něj k častým pádům a musí chodit s kompenzačními pomůckami. To má zcela zásadní dopad na jeho pracovní uplatnění. I v případě, že by hlavní příčina poklesu pracovní schopnosti žalobce byla podřaditelná pod položku 1c, kapitoly VI. přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a byla ohodnocena 60%, má žalobce za to, že jsou v jeho případě dány předpoklady k tomu, aby byla ve smyslu § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. míra poklesu pracovní schopnosti zvýšena až o 10%. Z výše uvedených důvodů poté žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 11. 3. 2022 ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 5. 1. 2022 vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který invaliditu žalobce posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb. tak, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb. a ve svém posudkovém hodnocení dospěl k závěru, že žalobce je invalidní podle § 39 odst. 1 téhož zákona, přičemž se i nadále jedná o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 60 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 1c přílohy k vyhlášce, pro které se

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60 %, která se ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Jak žalovaná výše uvedla, v projednávaném případě byl lékařem žalované vypracován posudek, který podle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy tento lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Žalovaná poté navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení s tím, že i nadále trvá na svém rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Námitku žalobce týkající se toho, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti odpovídá třetímu stupni invalidity, shledal soud důvodnou.
9. K námitce žalobce týkající se nedostatečného posouzení jeho zdravotního stavu a rozporu s lékařským nálezem MUDr. M. ze dne 17. 1. 2022 není soud oprávněn se vyjadřovat, protože se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem, a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

12. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 15. 6. 2022 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobce byl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (10. 1. 2022) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, doba platnosti (lhůta KLP) : trvale; vznik 7. 9. 2021 neurologickým vyšetřením. Komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po DMO s kvadruspasticitou a cerebellárním postižením v kontextu s organickým psychosyndromem u maladaptivní osobnosti s podprůměrným intelektem. PK MPSV poté konstatovala, že u žalobce se jedná o postižení funkčně středně těžké, při doprovodné mírné řečové dysfunkci s lehkou balbuties a organického psychosyndromu s rysy sociálně maladaptivní osobnosti s podprůměrným intelektem, a proto vyhodnocuje procentuální ztrátu pracovní schopnosti v horní hranici taxace odpovídající kapitole VI. pol. 1c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve výši 60 %. Vzhledem k vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, celkově činí 70 %. Využitím § 3 se PK MPSV odlišuje od posudkového postupu OSSZ a ČSSZ. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není dle PK MPSV žalobce schopen v současné době zařazení do pracovního procesu. PK MPSV konstatovala změnu stupně invalidity z druhého stupně na třetí stupeň; přiznání třetího stupně invalidity s datem vzniku 7. 9. 2021 neurologickým vyšetřením. Stanovena platnost trvale.
13. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly PK MPSV shledány.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

15. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byli-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
16. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo k zamítnutí jeho žádosti o změnu výše invalidního důchodu s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 9. 2021 i dle posudku lékaře ČSSZ ze dne 5. 1. 2022 nebyl žalobce shledán invalidní ve třetím stupni invalidity, nýbrž i nadále byl shledán invalidní pro druhý stupeň invalidity. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 15. 6. 2022 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, a proto byla žaloba podána důvodně. Soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2022, č. j. X. a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 26. 10. 2021, č. j. X. rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce ke dni vydání uvedených rozhodnutí odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 70 %, avšak lékařem OSSZ a lékařem ČSSZ byl maximální pokles pracovní schopnosti žalobce stanoven v míře 60 %. Datum vzniku invalidity byl stanoven k 7. 9. 2021.
17. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí dle posudku PK MPSV ze dne 15. 6. 2022 invalidní pro invaliditu třetího stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změněný stupeň invalidity u žalobce. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání třetího stupně invalidity by byla vydala žalovaná již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce nepožadovala náhradu nákladů řízení, neboť mu nevznikly žádné náklady v rámci řízení.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Plzni dne 29. 7. 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.